

кейтерингу, цей вид діяльності може стати дуже прибутковим бізнесом. Ресторанні заклади, які успішно реалізують свою продукцію, обов'язково досягнуть системи оптових цін, знижок та акцій для потенційних клієнтів. В результаті чого зможуть залучити більше споживачів.

Література:

1. Бишовець Л.Г., Куракін О.Б., Крижанівський А.І. Інноваційні технології обслуговування в сучасному ресторанному бізнесі. Харків: Новий курс. Харків, 2020. С. 53-58.
2. Ратова З.Т. Організація кейтерингу в Україні в умовах економічної кризи. URL: <http://intkonf.org/ratova-ztpopelyarav-organizatsiya-keyteringu-v-ukrayini-v-umovah-ekonomichnoyi-krizi>.
3. Андреев Г.Г. Особливості конкурентного середовища на ринку кейтерингових послуг. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/12/304.pdf>
4. Кононенко Т.П. Сучасний кейтеринг та обладнання. *Прогресивні техніка та технології харчових виробництв ресторанного господарства і торгівлі*. 2006. Вип.2(4). С. 264-270.

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Шабатура Ю.Я.

*Науковий керівник: Ковтун Е.О., к.е.н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ*

Нестабільність політичної ситуації, війна, економічна криза та потужна хвиля вимушеної міграції сповільнюють розвиток країни, тому ведення бізнесу, а особливо соціального, в таких умовах є досить ризикованим. Втім, слід відзначити, що впродовж останніх років в Україні набирають обертів потужні позитивні тренди: посилюється інституційна спроможність організацій громадянського суспільства, з'являються нові громадські ініціативи, а близькі за цінностями бізнеси консолідуються навколо тем сталого розвитку та соціальної відповідальності. Розвиток соціального підприємництва в Україні привернув увагу та почав здобувати підтримку міжнародної спільноти

Дослідженням проблем розвитку соціального підприємництва в Україні активно займаються ряд українських та зарубіжних вчених. Зокрема, А. Андрущенко, В. Бібікова, І. Камінник, О. Кіреєва, К. Коваленко, Ю. Набатова, А. Свинчук, О. Сотула, В. Удодова, В. Шаповал, З. Галушка.

Метою даного дослідження є визначення основних аспектів діяльності соціального підприємства в Україні.

Соціальне підприємництво - це підприємництво, підприємство, підприємницька діяльність, покликані вирішити соціальні проблеми та задовольнити потреби суспільства. Можна сказати, що соціальне підприємництво - це унікальна можливість поєднання соціальної місії з

бажанням заробити гроші, надати певні послуги та продати товари.

Головна відмінність від звичайного бізнесу полягає в тому, що для соціального підприємництва отримання та розподіл прибутку не є самоціллю чи основною метою.

Організація повинна відповідати хоча б одному з наступних критеріїв:

- працевлаштування вразливих груп населення (ветерани АТО, ВПО, люди з інвалідністю, мешканці сільської місцевості та ін);
- частина чи весь прибуток від діяльності спрямовується на підтримання статутної діяльності громадських організацій, благодійних організацій чи фондів;
- частина чи весь прибуток виділяється на фінансування окремих видів послуг для соціально вразливих груп населення / підтримки соціальних, культурних чи спортивних заходів, проектів.

Місія соціальних підприємств найчастіше прописана у статуті та полягає у підтримці вразливих груп населення та/чи розвитку громади. Головні способи досягнення місії: продаж товарів (власного виробництва), працевлаштування представників вразливих груп та підтримка соціальних, культурних та/чи спортивних заходів, проектів, програм.

Згідно з незалежними дослідженнями на даний час в країні існують та застосовуються три основні форми соціального підприємництва:

- некомерційні організації, що займаються підприємництвом у сфері своєї основної діяльності;
- некомерційні організації відкривають власні підприємства, частина доходів яких йде на фінансування їх соціальних програм;
- підприємства для людей з обмеженими можливостями: компанія звільняється від сплати податку на прибуток, якщо більше 50% її співробітників – люди з обмеженими можливостями.

Через відсутність закону про соціальне підприємство його засновники можуть обирати ту форму існування, яка здається зручнішою. Зараз більшість українських соціальних підприємств - неприбуткові організації (60%). За законом неприбутковий статус громадської організації не перешкоджає веденню бізнесу. Але це можливо тільки якщо підприємницька діяльність прописана в установчих документах організації. При цьому підприємство звільняється від податку на прибуток, а отриманий дохід використовується тільки на операційну діяльність та реалізацію обраної суспільної мети.

30% соціальних підприємств працюють як як бізнес - зазвичай їх оформлюють як ФОП 2 чи 3 групи. Такі підприємства сплачують податки в повному обсязі - за виключенням підприємств, де понад 50% працівників - інваліди (вони звільнені від податку на прибуток). Іноді соціальне підприємництво і полягає в працевлаштуванні вразливої категорії населення - тоді весь прибуток спрямовується на розвиток такого підприємства [3, с. 107].

Через нечіткість критеріїв, за якими можна визначити соціальне підприємство, його часто плутають з благодійними ініціативами, які виникають в рамках традиційного бізнесу. Але якщо благодійність - не мета роботи

компанії, і вона може в будь-який момент її припинити - її не можна вважати соціальним підприємством.

Таким чином, соціальне підприємництво характеризується такими головними рисами, як здатність підприємця отримувати прибуток, вирішуючи гострі соціальні проблеми у суспільстві, сприяючи не лише їх усуненню, але й якісно новому розвитку потенціалу населення. Соціальне підприємництво як соціально-економічний підхід зосереджує увагу на важливих соціальних проблемах, креативно поєднує та втілює соціальні та бізнес-підходи для створення одночасно соціальної та економічної цінності, вираженої в продукції підприємства.

Література:

1. Іляш О.І. Сутність соціального підприємництва та його роль у соціально-економічному розвитку суспільства. *Економіка і регіон*. 2021. №3(18). С.141-145.

2. Галушка З. І. Феномен соціального підприємництва: поняття та перспективи розвитку в Україні. *Вісник серія Економіка*. К.: ВПЦ «Київський національний університет». №148. 2018. С. 17-22.

3. Давидовська, Г. І. Проблеми соціального підприємництва в Україні. *Науковий вісник УжНУ*. 2022. № 7. С. 106-109.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ: СУЧАСНІСТЬ, ВИКЛИКИ

Шер В.А.

Науковий керівник: Ревенко О.В., к.е.н., доцент

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Сучасний стан бізнес-середовища та глобальні виклики вимагають від аграрних підприємств прискорювати процес змін з метою управління своєю стійкістю та прибутковістю. Метою дослідження є визначення особливостей розвитку аграрних підприємств в сучасних умовах невизначеності, обґрунтування подальших напрямів їх розвитку.

Сучасний стан справ щодо реалізації бізнес-проектів та перспективи зав'язків зі стейкхолдерами у майбутньому багато від чого залежать від стану галузі, яку обслуговує суб'єкт господарювання. Тож для прикладу в роботі було розглянуто елеваторну сферу. Її стан в Україні можна оцінювати за різними критеріями (потужністю зберігання, обсягами перевалки або експорту зерна, приросту потужностей, розгалуженість виробників тощо). Але не менш інформативно оцінити її можна за роботою суб'єктів господарювання, які займаються будівництвом, модернізацією та удосконаленням обладнання, а також впровадженням нових технологічних процесів. Для елеваторного бізнесу 2022 р. став особливим. Так за даними Міністерства аграрної політики та продовольства через війну на території України аграрні підприємства не зможуть використовувати близько 25% посівних площ [1], що відобразилось на